

OBČINA TRBOVLJE
Mestni trg 4, 1420 TRBOVLJE

tel.: 0356/34-800, faks: 0356/27-986, e-mail: obcina.trbovlje@trbovlje.si

10.

Številka: 032 – 10/2016 – 6
Datum: 19. 10. 2016

OBČINSKI SVET
OBČINE TRBOVLJE

ZADEVA: Sprejem sklepa o razglasitvi občine Trbovlje za območje brez trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA

Pravna osnova: Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF in 14/15 – ZUUJFO)
Statut Občine Trbovlje (Uradni vestnik Zasavja, št. 29/11 in 21/14)
Poslovnik občinskega sveta (Uradni vestnik Zasavja, št. 11/12 – uradno prečiščeno besedilo)

Namen: Razprava in sprejem

Priloge: Obrazložitev
Predlog sklepa

Poročevalka: mag. Bogdan ŠTEH, občinski svetnik

O B R A Z L O Ž I T E V:

Trgovinsko – investicijski sporazumi TTIP, CETA in TiSA predstavljajo tajne dogovore, ki jih v našem imenu sklepa Evropska unija z različnimi državami. TTIP je trgovinski sporazum, o katerem se pogajata Evropska unija in Združene države Amerike, CETA je bilateralni trgovinski sporazum med Evropsko unijo in Kanado, TiSA pa predstavlja večstranski mednarodni sporazum.

Uradni namen navedenih sporazumov je poenostavitev mednarodnega trgovanja, po mnenju nasprotnikov pa ti sporazumi pomenijo, da bodo imele korporacije še bolj prosto pot, da v imenu dobička uničujejo blaginjo in okolje. Tako bi ostali brez zaščite, ki so jo doslej vsaj deloma zagotavljale nacionalne zakonodaje, evropski predpisi in različne globalne konvencije.

Glavni razlogi, zaradi katerih ti sporazumi po mnenju nasprotnikov ne bi smeli biti sklenjeni, so:

- **Netransparentnost postopkov:** sporazumi se pripravljajo v tajnosti, kjer imajo korporacije privilegiran vpliv na vsebino, politika zelo omejen dostop do gradiva, javnost in civilna družba pa sploh nobenega.
- **Nedemokratično sprejemanje:** V imenu držav bo sporazume podpisala kar evropska komisija, le-ti pa bodo (če sploh), le ratificirani v parlamentih že po začetku veljavnosti.
- **Korporacije bodo pisale zakonodajo:** Preko mehanizma regulativnega sodelovanja bo predstavnikom velekapitala omogočen neposreden dostop in vpliv pri oblikovanju zakonodajnih predlogov, seveda takšnih, ki bodo v njihovo korist.
- **Korporacije bodo lahko tožile državo,** če bodo le-te dvigale delavske pravice, okoljske standarde ali karkoli, kar bi potencialno vplivalo na njihove dobičke. Četudi država odstopi od sporazumov, korporacijam ta pravica ostane še vsaj tri leta!
- **Nižanje okoljskih in prehrabnih standardov:** V Evropi velja previdnostno načelo, ki dovoljuje le trženje in prodajo izdelkov, pri katerih je vnaprej dokazano, da ne škodujejo ljudem in okolju. ZDA pa si v okviru TTIP prizadevajo za uveljavitev načela tveganja, po katerem je dovoljeno tržiti in prodajati vse izdelke do trenutka, ko je dokazana njihova škodljivost.
- **600.000 izgubljenih delovnih mest v Evropi:** Študije so pokazale, da domnevne gospodarske rasti, ki naj bi jo sporazumi prinašali, ne bo. V primeru slovenskega gospodarstva bodo najmočnejše negativne učinke čutili v primarnem sektorju, na primer v kmetijstvu, ribištvu in rudarstvu, prav tako so občutljive panoge farmacevtska in avtomobilska industrija ter predelava živil.
- Kot posebno občutljivo področje bi izpostavili **kmetijstvo**. Ceneni in ekološko sporni produkti multinacionalk bodo s trga izrinili lokalne proizvajalce, to pa bo oslabilo že tako zelo slabo samooskrbo v Sloveniji.
- **Privatizacija in liberalizacija javnih storitev:** Tu vpeljujejo t.i. negativni seznam. To pomeni, da bodo trgu prepuščene vse storitve, z izjemo tistih, ki bodo navedene. To bo za občine prineslo izjemen pritisk na opravljanje svojih osnovnih funkcij (komunalne storitve, vrtci, šolstvo,...).
- **Zagozdna klavzula,** ki preprečuje, da bi že liberalizirane javne storitve kasneje ponovno umaknili s trga.

Zaradi naštetega se je pojavilo mnogo različnih iniciativ in pobud, ki želijo to preprečiti. Ena izmed njih, še posebej zanimiva za občine, je pobuda »TTIP & CETA free zones Europe« oziroma »pobuda za območja brez trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA«.

Gre za to, da lokalne skupnosti, občine ali celotne regije sprejmejo »Sklep o razglasitvi občine (regije) za območje brez trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA«. Ti sklepi nimajo zakonodajne moči, predstavljajo pa obliko pritiska na vrhove politike, da ne sklepajo takšnih kompromisov z mednarodnimi korporacijami.

Razglasitev območja brez trgovinsko – investicijskih sporazumov na območju občine Trbovlje ne pomeni nobene pravne zaveze. Ob vse več podobnih razglasitvah (tudi mest, ki v Evropi nekaj veljajo), pa se bo stopnjeval pritisk na uradnike in politike na evropski in državni ravni, saj do sedaj niso pokazali veliko razumevanja za prevladujoče odklonilno mnenje evropske javnosti do sporazumov.

Razglasitvi občin brez trgovinsko – investicijskih sporazumov je naklonjena tudi Skupnost občin Slovenije.

Vlada RS je 13. 10. 2016 podprla podpis sporazuma, vendar s parlamentarnim pridržkom, kar pomeni, da mora o tem odločiti Državni zbor. Zaradi zahteve Slovenije (kot edine države članice) je vključeno posebno poglavje »Voda«, ki zagotavlja, da zaradi CETA Kanadi, Evropski uniji in njenim državam članicam ni potrebno dovoliti uporabe vode v komercialne namene.

S sprejetjem tega sklepa bi se občina Trbovlje priključila več kot 2000 lokalnim skupnostim po Evropi, ki jim ni vseeno za dobrobit lokalnega prebivalstva, gospodarstva in (zdravega) okolja. Zaradi vseh navedenih dejstev je Občina Trbovlje tudi na podlagi pobude svetniške skupine Združena levica pristopila k pripravi gradiva ter sklepa, ki ga predlaga občinskemu svetu v sprejem na 13. redni seji Občinskega sveta Občine Trbovlje dne 7. 11. 2016.

Pripravila:

Damjana ŽNIDARIČ
strokovna sodelavka

Županja občine Trbovlje
Jasna GABRIČ, mag.

PREDLOG

Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF in 14/15 – ZUUJFO), 15. člena Statuta Občine Trbovlje (UVZ, št. 29/11 in 21/14) ter 44. in 45. člena Poslovnika občinskega sveta (UVZ, št. 11/12 – UPB), je Občinski svet Občine Trbovlje na svoji ___ redni seji, dne _____, sprejel naslednji

SKLEP

1.

Občina Trbovlje ugotavlja, da so trgovinsko – investicijski sporazumi TTIP, CETA in TiSA škodljivi za socialne, delavske, ekološke in prehranske standarde ter razglašajo občino Trbovlje za območje brez trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA.

2.

Občina Trbovlje bo aktivno nasprotovala sprejetju trgovinsko – investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA preko sredstev javnega obveščanja in preko vseh pravnih sredstev, ki jih ima na voljo.

Številka:

Datum:

**ŽUPANJA
OBČINE TRBOVLJE**

Jasna GABRIČ, mag.